

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy, Spraw
Socjalnych i Zdrowia**

Warszawa, dnia listopada 2009r.

Tekst jednolity

**Pani
Danuta Świątek
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej „Jutrzenka”
w Zgorzelcu**

KPZ-4111-01-03/2009
K/09/005

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia, przeprowadziła w Domu Pomocy Społecznej „Jutrzenka” w Zgorzelcu (zwany dalej DPS) kontrolę prawidłowości wykorzystania uwag i wniosków przez DPS po kontroli dotyczącej prawidłowości świadczenia usług przez DPS, przeprowadzonej przez NIK w 2005 r. Kontrolę przeprowadzono pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 21 października 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania DPS w związku z wykorzystaniem uwag i wniosków, pomimo stwierdzonych uchybień.

Formułując powyższą ocenę NIK wzięła pod uwagę następujące ustalenia:

1. Wszystkie wnioski po kontroli przeprowadzonej przez NIK w 2005 r. zostały zrealizowane, o czym Dyrektor DPS sukcesywnie informował NIK.
2. Systematycznie realizowano zalecenia będące wynikiem przeprowadzonych w latach 2006 – 2009 kontroli przez inne zewnętrzne instytucje, (Wojewoda Dolnośląski, Starosta Zgorzelecki, PCPR, PIP, Sanepid, Straż Pożarna, ZUS, Prokuratura, Sąd Rejonowy, UKS).
3. Ponadto, z ustaleń kontroli wynika, iż:

¹ J.t.: Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz.1701, ze zm.

3.1 w badanym okresie, w DPS zamieszkiwało okresowo do 4 osób ponad limit określony przez Wojewodę Dolnośląskiego, w decyzji nr PS.II.9013-4/2008 z 11 marca 2008 r. na prowadzenie DPS (77 osób przewlekłe somatycznie chorych oraz 38 osób w podeszłym wieku). NIK przyjmując wyjaśnienie Dyrektora, że przekroczenie limitu uzasadnione było potrzebą natychmiastowego umieszczenia tych osób w DPS - zwraca uwagę, że stan taki nie może trwać ciągle, a także nie może pogarszać warunków pobytu pensjonariuszy w DPS, ani naruszać określonych ustawowo standardów;

3.2 niezgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej² (art. 56 i art. 56a ust. 1` pkt. 1-4), w DPS zamieszkiwały osoby dorosłe niepełnosprawne intelektualnie (nie mniej niż 11). 6 takich osób przyjęto do DPS w latach 2008 – 2009. Decyzja Wojewody Dolnośląskiego nie obejmowała zgody na prowadzenie DPS dla ww. osób, natomiast przywołane przepisy nie zezwalają na umieszczanie w jednej placówce osób przewlekłe somatycznie chorych lub osób w podeszłym wieku łącznie z osobami niepełnosprawnymi intelektualnie;

3.3 DPS nie zapewniał wszystkich wymaganych standardów usług określonych w ww. ustawie, przeliczonych dla 115 mieszkańców, i tak:

a) w 2 pokojach (na 22 skontrolowanych) nie były spełnione wymagania dotyczące powierzchni mieszkalnej przypadającej na jednego mieszkańca, określonej w art. 68 ust. 4 pkt. 3 lit. a, b i d ustawy o pomocy społecznej (tj. pokój jednoosobowy – 9 m², pokój dwuosobowy - 6 m² na osobę, z odstępstwem nie większym niż 5%);

b) w jednym z 2 budynków DPS, zamieszkałym przez 37 osób przewlekłe somatycznie chorych (I piętro, budynek 9-12, Oddział B), niedostateczna była liczba zarówno łazienek jak i toalet (5,3 mieszkańca na 1 toaletę i 1 łazienkę), pomimo że liczona średnio dla całego DPS, wartość tych standardów spełniała wymagania określone w art. 68 ust. 5 ustawy (tj. 1 łazienka dla nie więcej niż 5 osób, 1 toaleta dla nie więcej niż 4 osoby);

c) w 4 pokojach (na 22 skontrolowanych) stwierdzono liczbę szaf o 1 mniejszą, od liczby mieszkańców pokoju, co było niezgodne z treścią art. 68 ust. 4 pkt. 3 lit. c ustawy.

3.4 Bez należytej staranności przygotowywano sprawozdania statystyczne PS - 03 dla GUS, na koniec 2007 i 2008 roku, w tym:

a) błędnie wykazywano liczbę mieszkańców DPS, co było następstwem niezrozumienia instrukcji wypełniania sprawozdania i braku dokładnego sprawdzenia danych przez dyrektora;

² Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728, ze zm.

b) nierzetelnie zaliczono do grupy osób w podeszłym wieku ponad 10 mieszkańców w przedziale wiekowym od 19 do 60 lat. Było to wynikiem zaliczenia 38 osób ulokowanych w odrębnym budynku dla osób w podeszłym wieku, będących w przedziale wiekowym poniżej przyjmowanych kryteriów i nie wyrażających zgody na zmianę budynku. Zakwalifikowanie osób przewlekle somatycznie chorych (wskaźnik zatrudnienia 0,6) do grupy osób w podeszłym wieku (wskaźnik zatrudnienia 0,4) umożliwiło zmniejszenie personelu w zespole terapeutyczno–opiekuńczym, w celu zachowania standardu zatrudnienia.

Przedstawiając Pani Dyrektor powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia, wnosi o:

1. Zaprzestanie przyjmowania do DPS mieszkańców powyżej limitów wynikających z zezwolenia.
2. Podjęcie działań zmierzających do osiągnięcia wymaganych ustawą standardów, w szczególności dotyczących powierzchni mieszkalnej oraz liczby łazienek i toalet, w budynku 9-12 (I piętro, Oddział B) przeznaczonym dla 37 osób przewlekle, somatycznie chorych.
3. Zwiększenie nadzoru nad rzetelnością przygotowywania sprawozdawczości statystycznej.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje od Pani Dyrektor, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Stosownie do art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia do dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Socjalnych i Zdrowia NIK umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.